

ගුත්තිල කාව්‍යයේ ගුරුගෝල ගැටුම ගුරුමුණ්ඩිය හා සම්බන්ධ වූවක් ද?
උදේශිකා දමයන්ති, ඩී. එම්. ¹

බුදුන්වහන්සේ බුද්ධත්වය පතා පෙරුම් පිරු ආත්මභවයක් පිළිබඳ ව තොරතුරු කෝට්ටේ යුගයේ දී වැත්තැවේ හිමියන් විසින් රචනා කරන ලද ගුත්තිල කාව්‍යයෙහි අන්තර්ගත ය. උදේති පුරයේ සිට බරණැස් පුරවරයට මුසිලයන් පැමිණෙන්නේ දෙව්ලොව පන්සිළුන් පැරදවීය හැකි අසමාන වාද්‍ය ශක්‍යතාවක් හිමි ගුත්තිල ඇඳුරිදු සොයා ගෙන ය. ඇඳුරිදු ගුරුමුණ්ඩියක් තබා නොගෙන ම ශාස්ත්‍රඥානය ලබා දුන්නේ ය. අභිංසක තරුණයා දරුණු අංගුලිමාලයෙකු වන්නේ දිසාපාමොක් ආචාර්යවරයාගේ වරදිනි. නමුදු ගුත්තිල පඬිතුමා වූ කලී ශිෂ්‍යයන් වරදට යොමු කළ අයෙකු නොවේ. සිඟාලෝවාද සූත්‍රයේ ගුරු-සිසු යුතුකම්හි සඳහන් වන ආකාරයට ගුත්තිල පඬිතුමා තමන් දන්නා සියලු ශිල්පශාස්ත්‍ර ගෝලයාට දුන් අසහාය ගුරුවරයෙකි. ගුත්තිල පඬිවරයා බේදවාචකයකට බඳුන්වන්නේ ගුරුමුණ්ඩිය නිසා ද නොඑසේ නම් ගුරු-සිසු යුතුකම්හි අඩුලුහුඬුවක් නිසා ද යන්න සෙවීම පර්යේෂණ ගැටලුවයි. මෙකී ප්‍රස්තුතය පර්යේෂණයට බඳුන් කිරීමේ දී ගුත්තිල කාව්‍යයන් ඒ ආශ්‍රයෙන් ලියවුණු ද්විතීයික හා තෘතීයික මූලාශ්‍රයන් ආශ්‍රය කොට ගැනේ. ගුත්තිල පඬිවරයාට සිදු වූයේ කුමක් ද යන්න සෙවීමට ගුත්තිල කාව්‍යයේ ආරම්භයේ සිට අවසානය දක්වා අධ්‍යයනය කිරීම අවශ්‍ය වේ. ගුත්තිල කාව්‍යයේ දී ගුත්තිල පඬිවරයා අසරණ වූයේ ගුරුමුණ්ඩිය තබා නොගෙන ඉගැන්වූ නිසා ය යන්න සනාථ කිරීම මගේ පර්යේෂණයේ අරමුණයි. ගුරු-සිසු යුතුකම් මැනවින් ඉටුවූයේ නම් එදා ආචාර්යවරයා අසරණ වන්නේ නැත. ගුරුවරයා ගුරුමුණ්ඩිය තබා නොගෙන දන්නා සියල්ල ගෝලයාට ලබා දෙන්නේ නම් ගෝලයාගේ යුතුකම ගුරුවරයාට ඉහළින් යාම නොව ගුරු ගෞරවය දැක්වීමයි. අතීතයට මෙන් ම වර්තමානයට ද ගුරු- සිසු යුතුකම් මැනවින් ඉටුවීම අත්‍යවශ්‍ය කරුණකි.

ප්‍රමුඛ පද: ගුත්තිල කාව්‍යය, ගුත්තිල පඬිවරයා, මුසිල, ගුරුමුණ්ඩිය, ගුරු- සිසු යුතුකම්,

¹ ශාස්ත්‍රවේදී (විශේෂ) තෙවන වසර, සිංහල අධ්‍යයනාංශය